

20 Απριλίου 2018

Αριθμ. Πρωτ.: 241256/17650/2018

Πληροφορίες: κα Ασημίνα Καλαϊτζή (τηλ.:2131306757)

Προς

1. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
Διεύθυνση Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε ΤΚ: 101 91
2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Διεύθυνση Τροχαίας
Π. Κανελλοπούλου 4, ΤΚ: 101 77
3. Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης
Δ/ση Οικονομικών ΟΤΑ
Τμήμα Εσόδων
Σταδίου 27, ΤΚ: 101 83

Αξιότιμες/οι κυρίες/οι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη αποστέλλει το παρόν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και του Ν.3094/2003 και σε συνέχεια της πολυετούς συνεργασίας μας στο πλαίσιο εξέτασης πλήθους αναφορών πολιτών που αφορούν στην επιβολή Τράξεων Βεβαίωσης Παράβασης Κ.Ο.Κ. με την επιβολή προστίμου (εφεξής κλήσεις).

Με το παρόν ο Συνήγορος του Πολίτη επιθυμεί να επισημάνει ένα θέμα που αφορά στην «Ακυρότητα της Πράξης Βεβαίωσης Παραβάσεων του Κ.Ο.Κ. λόγω αναγραφής σ' αυτή εσφαλμένων ή ελλιπών στοιχείων» και ειδικότερα λόγω εσφαλμένης αναγραφής του στοιχείου του «χρώματος» του οχήματος.

Ειδικότερα, όπως είναι γνωστό, οι κλήσεις αποτελούν διαπιστωτικές πράξεις των εντεταλμένων οργάνων της Διοίκησης (αστυνομικά όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας, των Τμημάτων Τροχαίας της χώρας, της Λιμενικής Αστυνομίας, κá), με τις οποίες καταγράφονται πραγματικά περιστατικά και γεγονότα και επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα και διοικητικές ποινές. Αποτελούν λοιπόν δημόσια έγγραφα και ως εκ τούτου συνιστούν πλήρη απόδειξη για όσα αναφέρονται σε αυτές ότι έγιναν.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο οι κλήσεις θα πρέπει να συμφωνούν, ως προς τον τύπο και το περιεχόμενό τους με τις διατάξεις του άρθρου 104 του Κ.Ο.Κ. (Ν. 2696/1999 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και με την κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα 2515/5/64/26-07-2007 ΚΥΑ.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ίδιο θεσμικό πλαίσιο, οι κλήσεις επιδίδονται στον παραβάτη στις περιπτώσεις επ' αυτοφώρω καταλήψεως, ενώ στις περιπτώσεις με απόντα τον παραβάτη (π.χ. παράνομης στάθμευσης), ισοδύναμη προς επίδοση είναι η επικύρωση της πράξης βεβαίωσης στον ανεμοθώρακα του οχήματος.

Με αφορμή ζητήματα που ανέκυψαν επανειλημμένως στη διοίκηση κατά το παρελθόν λόγω αναγραφής στις κλήσεις εσφαλμένων ή ελλιπών στοιχείων από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα στις περιπτώσεις που αυτές εκδόθηκαν απουσία των παραβατών, δόθηκαν από τις υπηρεσίες σας προς τα

Τμήματα Τροχαίας της χώρας και τις Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ Α΄ βαθμού συγκεκριμένες οδηγίες και διευκρινίσεις¹.

Οι εν λόγω οδηγίες αποσκοπούσαν στην ορθή και ενιαία αντιμετώπιση από τις εν λόγω υπηρεσίες αιτημάτων ανάκλησης των κλήσεων² ή μη βεβαίωσης³ από τους Δήμους ποσών προστίμων που προέρχονται από κλήσεις με εσφαλμένο ή ελλιπές περιεχόμενο, χωρίς να γίνεται στις εν λόγω οδηγίες ειδική αναφορά στο ζήτημα της ανάκλησης των κλήσεων ή μη βεβαίωσης ποσών προστίμων που προέρχονται από κλήσεις στις οποίες το χρώμα του οχήματος δεν ταυτίζεται με αυτό όπως αναγράφεται στην άδεια κυκλοφορίας του οχήματος.

Σχετική άλλωστε με τα ανωτέρω είναι και η Σύνοψη Διαμεσολάβησης της Αρχής με τίτλο “Διαγραφή προστίμων από παράνομη στάθμευση οχημάτων, στις περιπτώσεις εσφαλμένου ή ελλιπούς περιεχόμενου των κλήσεων (Μάρτιος 2014)”⁴.

Ο λόγος αποστολής του παρόντος, έγκειται στη διαπίστωση του Συνηγόρου του Πολίτη για ανομοιόμορφη πρακτική την οποία ακολουθούν οι αρμόδιες υπηρεσίες κατά την εξέταση ενστάσεων - αιτημάτων πολιτών για την ανάκληση επιβληθείσας κλήσης ή για τη μη βεβαίωση ή και διαγραφή ακόμη των ποσών των προστίμων στις περιπτώσεις που το εσφαλμένο στοιχείο της κλήσης αφορά στο «χρώμα» του οχήματος.

Συγκεκριμένα, μέσω της εξέτασης σημαντικού αριθμού αναφορών πολιτών έχει διαπιστωθεί ότι, συγκεκριμένες Διευθύνσεις Τροχαίας της χώρας⁵ και Διευθύνσεις Δημοτικής Αστυνομίας⁶

¹ Σχετικά όσα έχουν περιέλθει σε γνώση της Αρχής: υπ’ αριθμ. πρωτ. 33531/4047/14-07-2009 έγγραφο της Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας & Περιβάλλοντος του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, υπ’ αριθμ. πρωτ. 2515/11/70-γ’/17-07-2009 έγγραφο της Διεύθυνσης Τροχαίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, υπ’ αριθμ. Πρωτ. 65171/9-11-2009 εγγράφου της Διεύθυνσης Οικονομικών ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, υπ’ αριθμ. πρωτ. 4139/541/04-02-2010 εγγράφου της ης Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας & Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθώς και το υπ’ αριθμ. 8868/15-3-2010 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικών ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, έγγραφα τα οποία έχουν περιέλθει σε γνώση του Συνηγόρου του Πολίτη.

² Σχετ. Αριθμ. Πρωτ. 33531/14-0-2009 έγγραφο της Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας & Περιβάλλοντος του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών: «Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το αρμόδιο κατά περίπτωση διοικητικό όργανο, το οποίο φέρει, άλλωστε την ευθύνη, μεταξύ άλλων, της ορθής αναγραφής όλων των εκ του νόμου προβλεπόμενων στοιχείων για τον ακριβή προσδιορισμό του οχήματος (όπως ενδεικτικά ο αριθμός κυκλοφορίας, το χρώμα ή η μάρκα), του παραβάτη-οδηγού και της παράβασης που διαπράχθηκε, αναγράφει εσφαλμένα στοιχεία του οχήματος, του οδηγού ή της παράβασης, επί της πράξης βεβαίωσης της παράβασης και του επιβληθέντος προστίμου, η εν λόγω πράξη καθίσταται ακυρωτέα».

³ Βλ. Σχετ. Αριθμ. Πρωτ. 6571/9-11-2009 της Διεύθυνσης Οικονομικών ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: «Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το αρμόδιο κατά περίπτωση διοικητικό όργανο αναγράφει στο έντυπο της πράξης βεβαίωσης της παράβασης λανθασμένα τα, εκ του νόμου προβλεπόμενα, στοιχεία που αφορούν στον προσδιορισμό του οχήματος (αριθμός κυκλοφορίας, είδος μάρκα, χρώμα) του παραβάτη-οδηγού, της διαπραχθείσας παράβασης ή του ύψους του προστίμου, η εν λόγω πράξη καθίσταται ακυρωτέα..... Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης, η αστυνομική αρχή (ή δημοτική αστυνομία) οφείλει να ανακαλέσει τη σχετική πράξη βεβαίωσης της παράβασης (άρθρο 21) του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, Ν.2690/1999). Οι οικείοι ΟΤΑ οφείλουν επίσης να μην προβούν στη βεβαίωση και είσπραξη του προστίμου, δεδομένου ότι η ανάκληση της πράξης βεβαίωσης της παράβασης συνιστά ταυτόχρονη ανάκληση του νόμιμου τίτλου βεβαίωσης του προστίμου και οι τυχόν ήδη εκδοθείσες βάσει αυτού πράξεις (χρηματικός κατάλογος, ταμειακή βεβαίωση) είναι ακυρωτέες εφόσον ελλείπει το νόμιμο έρεισμά τους. Η Οικονομική Υπηρεσία του ΟΤΑ οφείλει να προβεί σε διαγραφή της εγγραφής από τους χρηματικούς καταλόγους ή αν η οφειλή έχει βεβαιωθεί ταμειακά να εισηγηθεί τη διαγραφή αυτής στο Δημοτικό και Κοινοτικό Συμβούλιο, κατά το άρθρο 174 του ΚΔΚ περί Διαγραφής Χρεών και ειδικότερα περί «λανθασμένης εγγραφής».

⁴ Βλ. Σύνοψη Διαμεσολάβησης: <https://www.synigoros.gr/resources/docs/459378.pdf>.

απορρίπτουν τις ενστάσεις των πολιτών που αφορούν στην ανάκληση κλήσεων στις οποίες το στοιχείο του χρώματος αναγράφεται εσφαλμένα σε σχέση με το χρώμα του οχήματος όπως αναγράφεται στην άδεια κυκλοφορίας αυτού.

Αντίθετα, διαφορετική πρακτική τηρείται μεταξύ των Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού κατόπιν υποβολής αιτημάτων πολιτών με το ανωτέρω περιεχόμενο. Έτσι, ορισμένες Οικονομικές υπηρεσίες δεν προβαίνουν στη βεβαίωση του ποσού του προστίμου που προέρχεται από κλήση με εσφαλμένο το χρώμα του οχήματος ή προβαίνουν ακόμη και στη διαγραφή των βεβαιωμένων ποσών⁷, ενώ άλλες προβαίνουν στη βεβαίωση αυτών απορρίπτοντας τα σχετικά αιτήματα των πολιτών⁸.

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει λάβει γνώση του υπ΄ αριθμ. Α.Π.041329/30-02-2017 εγγράφου της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου Αθηναίων προς τη Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, το οποίο κοινοποιήθηκε στη Διεύθυνση Τροχαίας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη καθώς και στη Διεύθυνση Οδικής Κυκλοφορίας & Ασφάλειας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Με το εν λόγω έγγραφο η εν ανωτέρω υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων ζήτησε από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών «*την επανεξέταση της υπ΄ αριθμ. 8868/15-3-2010 εγκυκλίου της υπηρεσίας σας, αναφορικά με τη διαγραφή προστίμων στις περιπτώσεις εσφαλμένου ή ελλιπούς περιεχομένου των κλήσεων*». Ειδικότερα, ζήτησε να επανεξεταστεί η υποχρέωση ανάκλησης της κλήσης ή διαγραφής του ποσού του προστίμου στις περιπτώσεις εκείνες που το στοιχείο του χρώματος του οχήματος δεν ταυτίζεται μεταξύ κλήσης και άδειας κυκλοφορίας, καθώς «*ο αριθμός κυκλοφορίας του οχήματος είναι μοναδικός και αρκεί για τον προσδιορισμό του οχήματος και κατά συνέπεια του παραβάτη*». Τέλος και με το ίδιο σκεπτικό η εν λόγω υπηρεσία ζήτησε την εξέταση του ενδεχόμενου απαλοιφής του πεδίου του χρώματος που αναγράφεται στο έντυπο της κλήσης.

Στο εν λόγω έγγραφο της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας δεν υπήρξε ανταπόκριση, μέχρι τη σύνταξη του παρόντος.

⁵ Σχετ. το με αριθμ. πρωτ. 1016/85/1-α΄/10-11-2017 έγγραφο της Υποδιεύθυνσης Τροχαίας Θεσσαλονίκης σε απάντηση της υπ΄ αριθμ. 226574/2017 αναφοράς πολίτη σύμφωνα με το οποίο: «*Επειδή σύμφωνα με το υπ΄ αριθμ. 2515/11/70-γ΄ από 17-7-2009 Διαταγή ης Δ/σης Τροχαίας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίαςόταν διαπιστώνεται λανθασμένη αναγραφή κάποιων από τα στοιχεία στο έντυπο τα έκθεσης βεβαίωσης παράβασης θα πρέπει να καθίσταται από τη συνολική εξέταση των διαλαμβανόμενων σ΄ αυτή, αμφισβητήσιμος ο προσδιορισμός του παραβάτη, του οχήματος ή του είδους της παράβασης έτσι ώστε να θεμελιώνεται η ενεπιλοχώρηση εσφαλμένης ενέργειας του αστυνομικού.....*».

Απόρριψη αιτήματος από την Υποδιεύθυνση Τροχαίας Θεσσαλονίκης και στις περιπτώσεις των υπ΄ αριθμ. 241256/2018, 241427/2018 αναφορών πολιτών προς τον Σ.τ.Π.

⁶ Σχετ. τα υπ΄ αριθμ. πρωτ. 26574/28-4-2017 & 7470/15-2-2018 έγγραφα της Δημοτικής Αστυνομίας Λάρισας στις υπ΄ αριθμ. 228997/2017 & υπ΄ αριθμ. 241287/2018 αναφορές πολιτών προς τον Σ.τ.Π.

Απόρριψη αιτήματος από τη Δημοτική Αστυνομία Δήμου Αθηναίων στις περιπτώσεις των υπ΄ αριθμ. 235364/2017 & 242307/2018 αναφορών πολιτών προς τον Σ.τ.Π.

Απόρριψη αιτήματος από το Β΄ Τμήμα Τροχαίας Βορειοανατολικής Αττικής στην υπ΄ αριθμ. 242382/2018 αναφορά πολίτη.

⁷ Υπ΄ αριθμ. 162137/2013 αναφορά πολίτη με Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Σιντικής, υπ΄ αριθμ. 179100/2014 αναφορά πολίτη με τη Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων του Δήμου Αθηναίων, υπ΄ αριθμ. 233971/2017 αναφορά πολίτη με τη Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων του Δήμου Θεσσαλονίκης.

⁸ Υπ΄ αριθμ. 234115/2017 αναφορά πολίτη στο Σ.τ.Π. με την Οικονομική Υπηρεσία Δήμου Ρόδου.

Αξιότιμες/οι κυρίες/οι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη τελεί σε πεποίθηση ότι η διοίκηση σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ενεργεί ενιαία δημιουργώντας προς τους πολίτες κλίμα εμπιστοσύνης.

Ωστόσο, η ανωτέρω διοικητική πρακτική που εφαρμόζεται κατά την εξέταση των προαναφερόμενων αιτημάτων ανάκλησης κλήσεων ή μη βεβαίωσης ποσών προστίμων που προέρχονται από κλήσεις με εσφαλμένο το περιεχόμενο του χρώματος του οχήματος, εμφανίζει μια διοίκηση οι αποφάσεις της οποίας εξαρτώνται από τη βούληση του εκάστοτε αρμόδιου υπαλλήλου, ενεργώντας όπως καθίσταται σαφές έντονα ζητήματα άνισης μεταχείρισης πολιτών.

Περαιτέρω η εν λόγω διοικητική πρακτική καταλήγει να αναιρεί ακόμη και τη βούληση του νομοθέτη του Κ.Ο.Κ., η οποία έγκειται στην τήρηση της οδικής ασφάλειας και στην αποτροπή της παραβατικής συμπεριφοράς⁹.

Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι το ζήτημα της διαφορετικής διοικητικής αντιμετώπισης των προαναφερόμενων όμοιων αιτημάτων πολιτών, θα μπορούσε να επιλυθεί στο βαθμό που όλα τα αστυνομικά όργανα της χώρας, κατά την άσκηση των νομίμων αρμοδιοτήτων τους, είχαν άμεση πρόσβαση, on-line σύνδεση με τις διάφορες Βάσεις Δεδομένων Οχημάτων που τηρούνται στα αρμόδια Υπουργεία και Φορείς.

Άλλωστε την ίδια άποψη η Αρχή έχει θέσει πολλάκις υπόψη των υπηρεσιών σας, με αφορμή την εξέταση μιας σειράς θεμάτων που αφορούν στη διαδικασία επιβολής, βεβαίωσης και είσπραξης των ποσών των προστίμων του Κ.Ο.Κ., τονίζοντας την ανάγκη διασύνδεσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων στις ανωτέρω διαδικασίες με τις εν λόγω Βάσεις Δεδομένων Οχημάτων, οι οποίες θα πρέπει να τελούν σε καθεστώς διαλειτουργικότητας μεταξύ τους.

Κατόπιν των ανωτέρω και στο βαθμό που σήμερα οι Δημοτικοί Αστυνομικοί της χώρας έχουν περιορισμένη πρόσβαση στις ανωτέρω Βάσεις Δεδομένων Οχημάτων, καθώς και διαφορετικές αρμοδιότητες σε αντίθεση με τα αστυνομικά όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας (π.χ. αρμόδια για την επιβολή προστίμου λόγω παράβασης διάταξης του άρθρου 89 "Μεταβολή στοιχείων στην άδεια κυκλοφορίας" του Κ.Ο.Κ.) ο Συνήγορος του Πολίτη θέτει υπόψη σας τα διαλαμβανόμενα στο παρόν, προκειμένου να εξεταστούν αρμοδίως και να δοθούν επαρκείς διευκρινίσεις σε όλους του αρμόδιους φορείς επί του ζητήματος που θίγεται έτσι ώστε να απαλοιφθεί η προεκτεθείσα ανομοιομορφία διοικητική πρακτική.

Εν αναμονή της άμεσης ανταπόκρισής σας, σας ευχαριστούμε για την μέχρι σήμερα συνεργασία σας.

Με εκτίμηση

Ευανθία Σαββίδη
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

⁹Σχετ. το υπ' αριθμ. 041329/30-2-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου Αθηναίων: «Κατόπιν τούτου, η υπηρεσία μας κατ' εφαρμογή των ανωτέρω υποχρεούται να ακυρώσει ή να αιτηθεί την ανάκληση των εν λόγω παραβάσεων, με αποτέλεσμα να πραγματοποιείται κατ' επανάληψη ακύρωση βεβαιωμένων παραβάσεων, που κατά τα λοιπά βεβαιώθηκαν καθόλους του νόμιμους τύπους από τους υπαλλήλους μας. Ενδεικτικά θα σας ενημερώσουμε ότι έχουν περιέλθει στην υπηρεσία μας αιτήματα πολιτών, των οποίων τα οχήματα κατελήφθησαν επανειλημμένως παράνομα σταθμευμένα κατά παράβαση πολλών άρθρων του ΚΟΚ (π.χ. ράμπα αναπήρων, κ.λπ.) και των οποίων το όχημα αναγράφεται ..., με αποτέλεσμα να η υπηρεσία μας να προβαίνει κατ' επανάληψη σε ακύρωση των εν λόγω παραβάσεων παράνομης στάθμευσης και κατά συνέπεια να «νομιμοποιεί» παρόμοιες παραβατικές συμπεριφορές».